

Број: 01-925-13/09

Датум: 30.12. 2009. године

На основу члана 23. став 1. алинеја 1. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске" број: 8/08, 34/09 и 92/09), члана 18. став 1. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 41/04, 67/07, 113/07 и 109/09), члана 37. став 1. тачка 4. Пословника о раду Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 96/04), члана 49. став 1. Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број 61/05), и члана 72. став 1. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске" број 71/05), у тарифном поступку, по захтјеву за одобрење цијена на прагу електране подносиоца Мјешовити холдинг "Електропривреда" Републике Српске, Требиње Зависно предузеће Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске на 1. (првој) редовној сједници одржаној 30.12.2009. године донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о утврђивању цијене електричне енергије на прагу електране

1. Подносиоцу захтјева Мјешовити холдинг "Електропривреда" Републике Српске, Требиње Зависно предузеће Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко утврђује се потребан годишњи приход у износу од 104.652.703 КМ, за годишњу производњу од 1.527.550.000 kWh уз средњу годишњу расположиву снагу од 220.068 kW и на основу тога израчуната укупна просјечна (једнокомпонентна) цијена електричне енергије на прагу електране у износу од 0,0685 КМ/kWh, која у двокомпонентном моделу има сљедећу структуру:
 - јединична цијена капацитета у износу од 362,77 КМ/kW годишње и
 - јединична цијена произведене електричне енергије у износу од 0,0162 КМ/kWh.
2. Просјечна цијена електричне енергије на прагу електране предузећа из тачке 1. диспозитива овог рјешења намијењена за обрачун тарифних ставова за снабдијевање неквалификованих купаца у Републици Српској износи 0,0693 КМ/kWh.
3. Цијена из тачке 2. диспозитива овог рјешења примјењује се за обрачун просјечне пондерисане цијене електричне енергије на прагу електрана ради обрачуна тарифних ставова за снабдијевање неквалификованих купаца у Републици Српској почев од 01.01.2010. године.
4. Даном почетка примјене цијена из диспозитива овога рјешења, престаје примјена цијена утврђених Рјешењем о утврђивању цијена на прагу електране број 01-346-23/07 од 21.12.2007. године ("Службени гласник Републике Српске", број 114/07).

5. Ово рјешење је коначно, ступа на снагу даном доношења, а диспозитив овог рјешења објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске", Требиње Зависно предузеће Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво Гацко (у даљем тексту: подносилац) је дана 06.11.2007. године поднијело захтјев за одобрење цијена на прагу електране који је у Регулаторној комисији за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) заведен под бројем 01-925-1/09. Захтјевом се тражи одобрење потребаног прихода у износу од **108.869.545,36 KM** за планирану производњу од **1.542.000.000 kWh** електричне енергије, што даје приједлог цијене на прагу електране од **0,0706 KM/kWh**, а то представља повећање од **9,46%** у односу на важећу цијену (цијену одобрену у претходном тарифном поступку) од **0,0645 KM/kWh**.

Подносилац такође захтијева приход од електричне енергије за тарифне купце у износу од **72.808.153 KM**, што у односу на планирану производњу за нетарифне купце од **1.013.094.000 kWh** чини предложену цијену за тарифне купце од **0,0719 KM/kWh**

Подносилац је у захтјеву образложио разлоге за покретање поступка, а то су:

- Нова процјена нематеријалних улагања, основних средстава и залиха из које произилази: повећање вриједности сталних средстава које улазе у регулативну основу; повећање амортизације у износу од 4.690.178,00 KM и повећање поврата на капитал у новчаном износу од 685.571,04 KM.
- Увећање трошкова рекултивације у 2010. години у односу на претходно одобрене за износ од 1.197.829,00 KM;
- Повећани трошкови експлоатације угља и откривке у износу од 3.812.211,00 KM, а према "Анализи постојећег стања на површинском копу Грачаница" коју је урадио Центар за површинску експлоатацију Београд;

Уз Захтјев је достављено:

- Процјена нематеријалних улагања, основних средстава и залиха на дан 31. децембар 2008. године коју је урадио независни процјенилац КПМГ;
- Документ "Елементи актуелизације Допунског рударског пројекта површинског копа Грачаница – Гацко до краја експлоатације – пројекат затварања копа. Анализа постојећег стања на површинском копу Грачаница – Гацко" (у даљем тексту: "Анализа").

Уз захтјев за одобрење цијене на прагу електране приложен је и дио пратеће документације и обрасци са техничким и финансијским подацима, како је прописано Правилником о извјештавању ("Службени гласник Републике Српске" број:61/07).

Након разматрања захтјева Регулаторна комисија је на 54. редовној сједници одржаној 11.11.2009. године донијела Одлуку број Р-54-917-109/09 о спровођењу тарифног поступка ("Службени гласник Републике Српске" број 105/09) којом је именован водитељ поступка, утврђено мјесто и вријеме одржавања формалних расправа у овом тарифном поступку. Такође је утврђен начин и рокови доставе коментара јавности, услови и критеријуми за стицање статуса умјешача у поступку, о чему је објављено објављештење за јавност на интернет страници Регулаторне комисије и у дневним новинама.

У остављеном року Мјешовити холдинг "Електропривреда" Републике Српске Матично предузеће а.д. Требиње (у даљем тексту: "МХ ЕРС МП") је поднио захтјев

за стицање статуса умјешача. Захтјев за стицање статуса умјешача се темељио на чињеници да је Матично предузеће оснивач Зависних електроенергетских предузећа која су подносиоци захтјева у тарифном поступку и уједно је и већински власник капитала у тим предузећима, те располаже подацима и чињеницама од значаја за тарифни поступак. Регулаторна комисија је размотрила захтјев и оцијенила да је исти основан и да су испуњени прописани критеријуми за стицање статуса умјешача, те је на 55. редовној сједници одржаној 20.11.2009. године је донијела Рјешење којим се усваја Захтјев "МХ ЕРС МП" за стицање статуса умјешача у тарифном поступку.

У складу са донесеном Одлуком о спровођењу тарифног поступка, Формална расправа је одржана 27.11.2009. године на којој су разматрана питања која су дефинисана на припремној расправи одржаној 20.11.2009. године.

Након формалне расправе подносилац је доставио измијењен захтјев, о којем је одлучивано, а којим је затражено:

- укупна просјечна цијена на прагу електране од 0,0713 КМ/kWh.
- двокомпонентна цијена електричне енергије на прагу електране са сљедећом структуром:
 - јединична цијена капацитета 360,6975 КМ/W и
 - јединична цијена произведене електричне енергије 0,0184 КМ/Wh.

Захтјев је засниван на потребном приходу за обављање дјелатности производње електричне енергије у износу од 108.869.545 КМ, којег чине сљедеће измијењене величине у односу на одобрене у предходном тарифном поступку:

- **укупни фиксни трошкови** у износу 72.808.153 КМ,
- **укупни варијабилни трошкови** у износу 28.171.153 КМ,
- **поврат** на ангажована средства регулативне основе, у износу од 9.290.239 КМ.

Након разматрања поднесеног захтјева и приложене документације, те оцјене доказа изведених на формалној расправи, водитељ поступка је на основу члана 70. став 1. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске" број 71/05) сачинио Извјештај са препоруком за одлучивање који је достављен ушесницима у поступку - подносиоцу и умјешачу, те им је остављен рок за подношење коментара на извјештај. Подносилац захтјева је поднио коментаре на Извјештај водитеља поступка, који су заједно са извјештајем, прослијеђени Регулаторној комисији на одлучивање.

Након детаљне анализе поднесеног захтјева са пратећом документацијом, оцјене изведених доказа на формалној расправи, те извјештаја водитеља поступка и достављених коментара, Регулаторна комисија је извршила оцјену доказа појединачно и свих доказа заједно и утврдила чињенице на основу којих је одлучено о захтјеву како сљеди.

Увећани трошкови производње откритке

На основу података из ДРП-а о укупној количини откритке у периоду од 2005. до 2010. године у износу од 36.100.000 м³ч.м. и остварене производње откритке у истом периоду од 23.693.811 м³ч.м, те процијене производње откритке у 2009. години у износу од 5.870.360 м³ч.м. (остварење до 29.11.2009. године увећано за производњу откритке у децембру 2008. године) добија се укупна количина откритке до краја експлоатације у износу од 12.406.189 м³ч.м. Овај износ се према одобреним количинама може произвести за 2 године, тј. у 2010. и 2011. години, па

према томе количина откривке са повећаним отпором резања је израчуната као процентуални удио (36,88%) у одобреном износу из претходног тарифног поступка од 5.928.312 м³ч.м како је и урађено у извјештају водитеља поступка.

Неприхватљиво је да се податак о количинама откривке до краја експлоатације према ДРП замијени неверификованим податаком из доставених коментара о стварном стању откривке, а како су навели представници подносиоца: „(са 31.12.2009. год) у контурама ПК Грачаница обрачунато од стране техничких служби Рудника по контурама из ДРП-а уз предпостављену производњу у 2009. години 5.600.000 м³ч.м.“ С друге стране, производња откривке према одобреним количинама од 5.928.312 м³ч.м у наредне 3 године, колико је остало до краја експлоатације према наводима подносиоца, износи 5.928.312 помножено са 3 године даје укупан износ од 17.784.936 м³ ч.м, што је значајно више од 13.102.043 м³ч.м. наведених у коментару подносиоца захтјева.

На основу овога одобрени потребни приход из претходног тарифног поступка је коригован за набавку додатних количина дизел горива, због увећаног трошка откопавања тврде серије, у износу од 425.525 литара рачунатих за количину откривке 2.186.111 м³ч.м стијенске масе слоја ⁸N годишње, што представља 84% укупног варијабилног трошка као и осталим варијабилним трошковима (уља, мазива, гуме и др.).

Трошкови рекултивације

На страни 27. Анализе наведено је да се техничка рекултивација одвија истовремено са одлагањем откривке, такође, на страни 71. ДРП наведено је “На рекултивацији деградираних површина ангажоваће се опрема којом инвеститор располаже“. Према Анализи ради се о сљедећој опреми: хидраулични багер, кашикар CAT 365B (1 ком), булдозер CAT D8R (1 ком) и камион CAT 769D (5 ком).

Увидом у евиденцију основних средстава утврђено је да се наведена опрема налази у списку основних средстава и као таква је уврштена у регулативну основу на коју се обрачунава трошак амортизације и поврат на уложени капитал. Према томе, утврђено је да радове на техничкој рекултивацији подносилац захтјева изводи истовремено са одлагањем јаловине сопственом механизацијом и да су оправдани трошкови техничке рекултивације у износу од 1.320.315 КМ за 345 ha, како је предвиђено ДРП-ом.

Јединичне цијене агротехничке и биолошке рекултивације преузете су из Анализе, јер те послове подносилац захтјева мора да набави на тржишту, што је такође оправдано, и оне износе 1.350 КМ/ha за агротехничку и 5.000 КМ/ha за биолошку рекултивацију.

Дакле, укупан трошак рекултивације за 345 ha, које је потребно рекултивисати, је збир износа од 1.320.315 КМ за техничку рекултивацију и износа од 2.190.750 КМ за агротехничку и биолошку рекултивацију што укупно износи 3.511.065 КМ. Овај износ се распоређује на 4 године (страна 31. Анализе) што даје годишњи оправдани трошак за рекултивацију у износу од 877.766 КМ.

Процјена вриједности основних средстава

Захтјев за одобрење цијене на прагу електране зависно предузеће РиТЕ Гацко заснива на промјенама које су услиједиле након обављене процјене нематеријалних улагања, основних средстава и залиха закључно са 31.12.2008. године. Процјеном је утврђено да се вриједност средстава предузећа повећала, па

РиТЕ Гацко по том основу захтијева повећање регулативне основе, трошка амортизације и износа поврата на власничка средства.

Након достављеног образложења у коментару подносиоца на извјештај водитеља поступка, у регулативну основу су уврштена и средства која припадају РЈ Рудник у вриједности од 5.442.493 КМ, а односе се на прилазне путеве и платое, паркинг и приступни пут до портала тунела за која у документацији подносиоца није прецизно утврђена намјена, те је неопходно да подносилац у наредном периоду у својој документацији разврста и класификује средства по намјени. Ова средства су у извјештају водитеља поступка била сврстана у нелиценцирана средства РЈ Рудник, те је због тога трошак амортизације увећан за припадајући дио који се односи на ова средства у износу од 275.947 КМ.

Дјелимично су прихваћени коментари подносиоца који се односе на фер вриједност регулативне основе, па је утврђена вриједност средстава РЈ ЗТП (заједнички технички послови) у износу од 8.858.563 КМ. Ова средства су уврштена у регулативну основу, а не у средства општих и заједничких послова како је наведено у извјештају водитеља поступка, јер је оцијењено да су неопходна за поуздано одвијање технолошког процеса производње електричне енергије. Припадајући износ амортизације ових средстава се пребацује са трошкова амортизације средстава општих и заједничких послова у трошак амортизације средстава лиценциране дјелатности у износу од 346.029 КМ, па тако овај износ не утиче на укупан трошак амортизације РиТЕ Гацко који је утврђен у износу од 28.365.630 КМ. Овај износ обухвата трошак амортизације средстава лиценциране дјелатности и општих и заједничких послова умањен за амортизацију нелиценцираних средстава у износу од 142.536 КМ.

Дакле, утврђени су износи појединачних трошкова како слиједи:

- Амортизација РЈ Рудник, у коју је укључен трошак амортизације средстава која су у извјештају водитеља поступка третирана као нелиценцирана, износи 10.990.159 КМ;
- Амортизација РЈ Термоелектрана износи 16.549.655 КМ;
- Амортизација РЈ ЗТП, а која је у односу на извјештај водитеља поступка пребачена из трошкова општих и заједничких послова и уврштена у лиценциране дјелатности, износи 346.029 КМ.

Трошак амортизације за средства која улазе у регулативну основу утврђен је у износу од **27.743.307 КМ**, док је трошак амортизације за средства општих и заједничких послова утврђен у износу од 622.323 КМ.

Фер вриједност регулативне основе: Одредбама члана 18. Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку (у даљем тексту: Правилник) дефинисана је регулативна основа коју чини нето вриједност сталних средстава која се ефективно користе за обављање лиценциране дјелатности у износу тржишне или фер вриједности сталних средстава, умањена за акумулисану амортизацију, као и нето вриједност трајних обртних средстава. Усљед наведених промјена у односу на извјештај водитеља поступка, утврђена је укупна вриједност сталних средстава која улазе у регулативну основу у износу од 360.171.756 КМ. Нето вриједност трајних обртних средстава, чији се износ у односу на претходни тарифни поступак није мијењао, износи 4.608.838 КМ, те је укупна вриједност регулативне основе утврђена у износу од **364.780.594 КМ**.

Трошкови рада и одржавања: Укупна вриједност **варијабилних трошкова** подносиоца утврђена је у износу од 24.818.575 КМ и увећана је за вриједност трошкова рекултивације који зависе од учинака у износу од 85.195 КМ у односу на претходни тарифни поступак.

Фиксни трошкови рада и одржавања утврђени су у износу од 72.901.366 КМ. У оквиру ових трошкова повећан је износ трошка амортизације, као и износ распоређених трошкова општих и заједничких послова који је утврђен у износу од 5.915.733 КМ, а због повећања амортизације средстава општих и заједничких послова као што је напријед образложено.

Укупно утврђени трошкови рада и одржавања утврђени су у износу од 97.719.941 КМ.

Поврат на капитал: Током тарифног поступка утврђено је да структуру капитала који служи за финансирање регулативне основе чини власнички капитал у износу од 336.130.042 КМ и позајмљени капитал у износу од 28.650.552 КМ. На износ власничког капитала обрачуната је стопа поврата од 2%, те је поврат по том основу утврђен у износу од 6.722.601 КМ. Примјеном стопе поврата на позајмљени капитал од 5,62%, колико је наведено у захтјеву подносиоца, утврђен је поврат од 1.610.161 КМ. Дакле, укупан поврат на капитал утврђен је у износу од 8.332.762 КМ.

Остали приходи: Подносилац остварује остали приход продајом угља комерцијалним потрошачима који је утврђен у истом износу какао је наведено у захтјеву, односно у износу који је одобрен у претходном тарифном поступку у износу од 1.400.000 КМ.

Дакле, за обављање лиценциране дјелатности производње електричне енергије утврђен је **потребан приход у износу од 104.652.703.КМ.**

Структура и укупна цијена на прагу електране: На основу плана производње електричне енергије и расположиве снаге електране, а у складу са чланом 48. Правилника утврђује се укупна просјечна цијена електричне енергије у износу од 0,0685 КМ/kWh, са сљедећом структуром:

- јединична цијена капацитета у износу од 362,77 КМ/kW годишње и
- јединична цијена произведене електричне енергије у износу од 0,0162 КМ/kWh.

Цијена на прагу електране за тарифне купце: На основу члана 51. Правилника, Регулаторна комисија одобрава цијену електричне енергије на прагу електране за снабдијевање тарифних купаца у износу од 0,0693 КМ/kWh.

Приход од продаје електричне енергије нетарифним купцима је величина која зависи од тржишних цијена и у том дијелу је ван контроле подносиоца. Да би се утицај промјенљивих цијена на приход предузећа свео на што мању мјеру, Регулаторна комисија је у калкулацији прихода од нетарифних купаца примјенила начело обазривости у погледу пројектовања тржишне цијене. Имајући у виду остварене продајне цијене за нетарифне купце подносиоца у базној години, остварене цијене на доступном тржишту и кретање цијена електричне енергије, Регулаторна комисија је процијенила цијену електричне енергије за продају осталим купцима у износу од 6,7 pf/kWh, коју су у својим захтјевима предложили РиТЕ Гацко и РиТЕ Угљевик, умјесто досадашње 6,5 pf/kWh. Ову цијену је на одржаним формалним расправама за одобрење цијене на прагу електране предложио и образложио као умјешач и Мјешовити холдинг "Електропривреда" Републике Српске Матично предузеће, а.д. Требиње (у даљем тексту: МХ ЕРС МП).

Сходно члану 50. Правилника, Регулаторна комисија признаје приход планиран од продаје купцима изван Републике Српске по тржишним цијенама утврђеним на основу базне године.

Према подацима достављеним од стране МХ ЕРС МП просјечна продајна цијена постигнута на доступном тржишту у 2008. години износила је 0,11609 КМ/кWh, док је за првих десет мјесеци 2009. године постигнута просјечна продајна цијена за остале купце 0,08135 КМ/кWh. Ова цијена се даље умањује због трошкова преноса и НОС-а који се у складу са одлуком Државне регулаторне комисије наплаћује на извезену електричну енергију по цијенама од 0,0087 КМ/кWh за услугу преноса и 0,000399 КМ/кWh за услугу НОС-а.

Анализа кретања veleпродајних цијена електричне енергије на европским берзама указује на тренд смањења који је присутан већ од марта 2009. године и који показује пад veleпродајних цијена електричне енергије на свим европским берзама (Platts Base Power Assessments), а с обзиром на рецесију, смањење потрошње и инсистирање на енергетској ефикасности и уштеди енергије, за очекивати је да се овај тренд настави у наредном периоду или задржи на нивоу постигнутом у четвртом кварталу 2009. године.

Не улазећи у међусобне односе и организацију Мјешовитог холдинга Електропривреда Републике Српске Требиње, и начин утврђивања одговорност корисника дозволе за производњу за остварење плана производње, те корисника дозволе за трговину и снабдијевање за набавку и продају електричне енергије, нужно је водити рачуна о усклађености цијена за тарифне купце са тржишним цијенама, а са друге стране обезбиједити мотив производним компанијама да учествују на тржишту.

Промјена удјела производње за тарифне и остале купце у Републици Српској, настала услед измијењеног биланса потрошње тарифних купаца и промјена пројектоване цијене за остале купце доводи до промјене прихода од осталих купаца за све произвођаче у Републици Српској који у складу са одредбом члана 11. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске" број 49/09) имају обавезу пружања јавне услуге снабдијевања домаћег конзума електричном енергијом. Ово даље има за посљедицу промјену цијене производње електричне енергије на прагу електране за тарифне купце која се утврђује ради одобрења тарифних ставова за снабдијевање неквалификованих купаца електричне енергије у Републици Српској. При томе се за произвођаче који нису били у тарифном поступку, одобрени потребни годишњи приход и укупна годишња производња електричне енергије задржавају у износу одобреном у другом тарифном поступку.

Имајући у виду утврђено чињенично стање и наведена образложења, а на основу одредби члана 8-27 и члана 47-53 Правилника, Регулаторна комисија је утврдила потребан приход за обављање дјелатности производње електричне енергије подносиоца захтјева и структуру цијене на прагу електране, као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

Тачка 2. диспозитива рјешења заснива се на одредби члана 51. став 1. Правилника.

Тачка 3. диспозитива овог рјешења заснива се на одредби члана 49. став 1. и члана 102. став 1. Правилника.

Тачка 5. диспозитива овог рјешењења заснива се:

- на одредби члана 25. став 1. Закона о енергетици, с обзиром на коначност рјешења,
- на одредби члана 20. став 3. Закона о енергетици, с обзиром на објављивање рјешења у "Службеном гласнику Републике Српске",
- на одредби члана 21. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске, с обзиром на ступање на снагу рјешења.

Поука о правном лијеку се заснива је на одредби члана 25. став 2. Закона о енергетици, те одредбама члана 5. и 15. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске" број 109/05).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Предсједник

Миленко Чокорило